

ЗАТВЕРДЖЕНО
Президент ГО «ЮНІТ»
_____ О. Манько
Редакція від 02 лютого 2026 року

Політика
щодо захисту дітей та молоді
Громадської організації «ЮНІТ»

МЕТА ДОКУМЕНТА

НГО «ЮНІТ» (далі – Організація) робить усе можливе для того, щоб у всіх видах діяльності, які нею здійснюються, діти та молодь перебували в безпеці, їхні права були захищені, а ставлення до них ґрунтувалося на гідності та повазі.

Метою діяльності Організації є створення безпечного, підтримуючого та турботливого середовища для дітей, підлітків та молоді, де вони можуть формувати довірливі стосунки та отримувати підтримку для розвитку психологічної стійкості, соціальної інтеграції, самостійності та впевненості в собі, а також – подальшої економічної спроможності.

Ця Політика захисту дітей та молоді (Політика) визначає мінімальні стандарти, яких мають дотримуватися всі фізичні та юридичні особи, які працюють для, на або від імені Організації, з метою гарантування того, що в усіх діях Організації пріоритетом є безпека та добробут дітей і молоді, які вступають у контакт з Організацією.

Політика захисту дітей та молоді не є окремим документом і застосовується у взаємозв'язку з іншими внутрішніми політиками, положеннями та інструкціями Організації, спрямованими на забезпечення прав дітей і молоді та їхній захист.

ЩО ОЗНАЧАЄ ЗАХИСТ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Захист дітей та молоді – це зобов'язання Організації вживати всіх можливих заходів для гарантування того, що її персонал і працівники, представники, підрозділи, проекти, програми та інша діяльність не завдають шкоди дітям та молоді й не наражають їх на ризик заподіяння шкоди. Це також включає обов'язок належним чином реагувати у випадках, коли шкоду було заподіяно.

У цьому контексті **ШКОДА** означає насильство, нехтування або експлуатацію дітей та молоді.

Насильство, нехтування та експлуатація дітей та молоді:

- можуть бути результатом умисної дії або бездіяльності (зокрема, нездатності захистити дитину чи забезпечити належний догляд);
- можуть бути вчинені або спричинені дорослою особою або іншою дитиною чи молодією особою;
- призводять до реальної шкоди або створюють реальну загрозу її заподіяння.

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Організація – НГО «ЮНІТ» та підрозділи (Центри), що діють у її складі.

Дитина – будь-яка фізична особа віком до 18 років.

Молода особа – будь-яка фізична особа віком від 18 до 24 років.

КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ

Усі особи, які працюють для, на або від імені Організації, зобов'язані дотримуватися таких керівних принципів у всіх програмах і видах діяльності.

Обов'язок проявляти турботу. Організація вживає всіх необхідних заходів для гарантування безпеки та добробуту дітей і молоді, які перебувають у контакті з нею.

Не нашкодь. Заходи із захисту дітей та молоді не повинні завдавати додаткової шкоди або призводити до повторної віктимізації чи ретравматизації.

Відсутність дискримінації та інклюзія. Підтримка та послуги надаються без будь-якої дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, статі, гендерної ідентичності, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного або соціального походження, майнового чи іншого стану. Забезпечується рівний доступ до послуг і ресурсів відповідно до індивідуальних потреб кожної дитини та молоді особи.

Нульова толерантність до насильства. Організація не допускає жодних форм насильства, нехтування чи експлуатації дітей та молоді. Усі підозри або випадки порушення безпеки підлягають обов'язковому повідомленню та належному реагуванню.

Найкращі інтереси дитини. Потреби, права та інтереси дитини або молоді особи є пріоритетними в усіх рішеннях і діях Організації відповідно до Конвенції ООН про права дитини та Закону України «Про охорону дитинства».

Участь дітей та молоді. Думки, досвід і вибір дітей та молоді враховуються під час ухвалення рішень і планування заходів, що стосуються їхньої безпеки та добробуту.

Багатопрофільний підхід. У роботі застосовується міждисциплінарний підхід із залученням різних сфер знань і компетенцій.

Врачування культурних особливостей. Організація поважає культурне різноманіття, водночас не приймає жодних практик чи традицій, що передбачають насильство або порушення прав дитини чи молоді особи.

Підхід, орієнтований на постраждалу особу. Права, потреби та безпека жертви є пріоритетом. Постраждала особа має право бути вислуханою, отримати підтримку та брати участь у прийнятті рішень.

Добровільна згода. Усі дії здійснюються за згодою постраждалої особи з урахуванням найкращих інтересів дитини, молоді людини та вимог законодавства.

Конфіденційність. Персональні дані та інформація про дітей і молодь зберігаються конфіденційно та розкриваються лише у випадках, передбачених законодавством або з метою забезпечення безпеки.

Запобігання та реагування. Організація забезпечує своєчасне запобігання порушенням прав дітей і доступ до якісних послуг підтримки для кожної постраждалої особи.

Дотримання законодавства. Уся діяльність Організації здійснюється відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів у сфері прав людини і захисту дітей.

Співробітництво. Організація співпрацює з органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими та міжнародними організаціями з метою посилення системи захисту дітей та психологічної, соціальної та економічної підтримки молоді.

Підзвітність. Організація несе відповідальність за свої дії перед дітьми, молоддю та учасниками програм. Усі рішення та заходи документуються належним чином.

У випадках, не врегульованих цією Політикою, Організація діє відповідно до її духу, Статуту, а також чинного законодавства України та міжнародно-правових актів.

1. ЗАСТОСУВАННЯ ТА СФЕРА ДІЇ

1.1 Ця Політика поширюється на всіх осіб, які працюють для, на або від імені Організації на будь-якій посаді, незалежно від того, чи отримують вони заробітну плату (або оплату за надання послуг), чи здійснюють діяльність на волонтерських засадах, а також на тих, хто надає послуги Організації, є постачальником або партнером Організації. До таких осіб належать, зокрема, але не обмежуючись: співробітники (повний і неповний робочий день), надавачі послуг, волонтери, члени органів управління Організації, консультанти, підрядники, постачальники, партнери, донори та відвідувачі офісів, локацій, таборів і центрів Організації.

1.2 Усі особи, які працюють для, на або від імені Організації, зобов'язані дотримуватися цієї Політики у будь-який час.

1.3 Усі фізичні та юридичні особи, які працюють для, на або від імені Організації, зобов'язані захищати дітей та молодь від заподіяння будь-якої шкоди. Ця Політика охоплює всі форми та прояви шкоди, які можуть бути завдані дітям та молоді.

1.4 Ця Політика застосовується до:

- дітей, які контактують з Організацією;
- молодих осіб віком до 24 років, які контактують з Організацією.

Перебування у контакті з Організацією включає, але не обмежується:

- участь у програмах та проєктах Організації;

- отримання будь-якого виду гуманітарної допомоги (цільової або нецільової), підтримки чи послуг (зокрема психологічних, освітніх, консультаційних, рекреаційних та інших послуг);
- участь у будь-яких заходах або видах діяльності за участі осіб, які працюють або надають послуги для, на або від імені Організації;
- участь у дослідженнях або консультаціях;
- будь-яку іншу форму взаємодії, незалежно від її тривалості, з особами, які працюють для, на або від імені Організації, у тому числі під час виконання ними службових (договірних) обов'язків або поза робочим часом;
- отримання будь-якого типу послуг, запропонованих партнером, підрядником чи іншою стороною, яка надає такі послуги для або від імені Організації.

1.5 У разі якщо співробітники або інші особи, які працюють та/або надають послуги для, на або від імені Організації, мають підстави вважати, що безпека та добробут дитини або молодшої людини, яка не перебуває у контакті з Організацією, перебувають під загрозою, вони зобов'язані негайно, але не пізніше ніж протягом 24 годин, повідомити відповідні уповноважені державні органи, зокрема Службу у справах дітей та/або Національну поліцію України.

2. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ

2.1 Організація розробляє та впроваджує належні структури й процеси для виявлення, запобігання та реагування на випадки і підозри щодо порушення прав та безпеки дітей і молоді у своїх програмах, проектах та структурних підрозділах. Організація також здійснює постійну оцінку та управління ризиками у сфері захисту дітей і молоді з урахуванням місцевого та національного контексту.

2.2 Перед розробкою та впровадженням кожного нового проекту проводиться оцінка ризиків у сфері захисту дітей та молоді. Оцінки ризиків для поточної діяльності переглядаються та оновлюються щонайменше один раз на 2 роки. Такі оцінки повинні враховувати специфіку програм, проектів і запланованих заходів, а також місцевий контекст, і передбачати відповідні пом'якшувальні заходи та ресурси для їх реалізації.

2.3 Усі особи, які працюють для, на або від імені Організації, проходять належну перевірку відповідно до чинного законодавства України з метою гарантування того, що вони не становлять ризику для дітей та молоді. До початку виконання трудових або договірних обов'язків такі особи зобов'язані ознайомитися та підтвердити дотримання цієї Політики захисту дітей та молоді.

2.4 Усі договори з консультантами, підрядниками, постачальниками та партнерами Організації повинні містити положення щодо дотримання Політики захисту дітей та молоді.

3. ПІДВИЩЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ І НАВЧАННЯ

3.1 Організація повинна надавати цю Політику для ознайомлення дітям, молоді та дорослим (включаючи тих, хто працює для, на або від імені Організації) у відповідному до віку, культурно прийнятному та доступному форматі державною мовою або іншою мовою (за потребою).

3.2 Відповідне навчання та інструктаж щодо цієї Політики, включаючи регулярні тренінги з підвищення кваліфікації, повинні бути забезпечені для всіх, хто працює для, на або від імені Організації, а також для всіх дітей і молоді, які контактують з нею.

3.3 Усі відвідувачі програм та локацій, центрів Організації (наприклад, донори, спонсори, журналісти, іноземні відвідувачі та партнери, інші відвідувачі) повинні перед своїм візитом ознайомитися з правилами поведінки, яких вони повинні дотримуватися.

3.4 За винятком інформаційних сесій, спрямованих на підвищення обізнаності про Політику та порядок повідомлення про випадки, участь дітей та молоді в інших заходах, пов'язаних із захистом прав, завжди має бути добровільною.

4. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРИТА ВИПАДКИ

4.1 Організація повинна запровадити безпечні, доступні та надійні процедури та канали для повідомлень, включно з незалежними каналами. Необхідно забезпечити спеціальні канали повідомлення, зручні та дружні до дітей та молоді. Важливо постійно поширювати інформацію про канали та способи повідомлення про підозри та випадки, включаючи можливість анонімного повідомлення.

4.2 Усі повідомлення слід розглядати серйозно, незалежно від того, скільки часу минуло з моменту інциденту, незалежно від особи заявника чи ймовірного кривдника, навіть якщо випадок виглядає малоімовірним або фантастичним.

4.3 Якщо заявник діяв добросовісно, проти нього не можуть застосовуватися заходи впливу чи помсти, навіть якщо згодом буде встановлено, що повідомлення було необґрунтованим.

5. РЕАГУВАННЯ

5.1 У ситуації, що загрожує життю та/або здоров'ю, будь-хто, хто працює для, на або від імені Організації, зобов'язаний вжити заходів для негайного захисту дитини чи молодої особи, шляхом діяльності у межах своєї компетентності та посадових інструкцій. Про таку ситуацію необхідно повідомити якомога швидше відповідні державні органи та керівництво Організації.

5.2 Організація повинна реагувати на всі випадки та підозри, про які було повідомлено, забезпечуючи належну підтримку особам, які постраждали від насильства, нехтування чи експлуатації.

5.3 Усі особи, які працюють для, на або від імені Організації, повинні сприяти проведенню розгляду чи розслідування випадків та підозр (через належні дії у межах компетенції з інформування відповідних державних органів), незалежно від того, чи здійснюється воно всередині Організації або за участю державних органів.

5.4 Організація повинна притягнути до відповідальності відповідно до чинного законодавства України (або передати відповідну інформацію правоохоронним органам) кожну особу, визнану винною в насильстві, нехтуванні, експлуатації або іншій неналежній поведінці.

Наслідки повинні бути пропорційними ступеню тяжкості порушення та відповідати нормам чинного законодавства. Посада або статус підозрюваної особи не повинні впливати на результат розгляду або розслідування. У разі наявності ознак адміністративного чи кримінального правопорушення інформація передається відповідним правоохоронним органам.

6. МОНІТОРИНГ І ОЦІНКА

6.1 Організація повинна здійснювати постійний контроль, оцінку та перевірку процесу впровадження та дотримання цієї Політики.

6.2 За запитом Організація або партнери, які реалізують проекти чи здійснюють діяльність разом з Організацією або від її імені, повинні надавати інформацію про дії, вжиті для реалізації Політики, включаючи дані про повідомлені та підтверджені випадки порушення прав дітей та молоді.

7. ОБОВ'ЯЗКИ

7.1 Організація повинна мати чіткий опис організаційної структури, відповідальної за захист дітей та молоді, визначені ролі та обов'язки співробітників і інших осіб, які працюють для, на або від імені Організації, а також канали комунікації з питань захисту дітей та молоді. Ця інформація має бути доступною для всіх залучених осіб.

ВИЗНАЧЕННЯ

Булінг (цькування) — форма постійної загрозової та агресивної фізичної або словесної поведінки, спрямованої на інших осіб, особливо тих, хто молодший, слабший або перебуває у вразливому становищі.

Кібербулінг — надсилання погроз або образ за допомогою цифрових технологій (мобільні телефони, електронна пошта, соціальні мережі, повідомлення).

Випадок порушення захисту дітей та молоді — ситуація, коли дитина або молода особа зазнає шкоди внаслідок дій чи бездіяльності співробітників, волонтерів, членів органів управління, надавачів послуг або інших осіб, які працюють для, на або від імені Організації, а також у межах програм альтернативного догляду чи молодіжних програм.

До цього належать, зокрема:

- відсутність необхідної підтримки постраждалим дітям;
- невирішене насильство між дітьми чи молоддю;
- неналежне реагування співробітників на повідомлення та підозри.

Грумінг (сексуальне залицяння) — процес встановлення довірливих стосунків з дитиною або молодою особою з метою подальшого сексуального насильства, у тому числі в Інтернеті.

Експлуатація — використання особи для отримання вигоди (грошової або негрошової), що може включати фізичне, емоційне чи сексуальне насильство або нехтування, а також використання травматичного досвіду дитини для збору коштів чи залучення уваги.

Емоційне насильство — поведінка або дії (включаючи булінг, залякування, погрози, приниження), що негативно впливають на розвиток та самосприйняття дитини, у тому числі в онлайн-середовищі.

Захист дітей та молоді — зобов'язання Організації запобігати шкоді дітям та молоді, зменшувати ризики та належним чином реагувати на випадки заподіяння шкоди.

Насильство — будь-яка дія чи бездіяльність, що завдає шкоди дитині або молодій особі (фізичне, емоційне, сексуальне насильство та нехтування), включаючи булінг, фінансове насильство та порушення права на приватність.

Насильство між дітьми — жорстоке поводження одних дітей або молодих осіб щодо інших, у реальному житті або онлайн, включаючи фізичне, сексуальне, емоційне, фінансове насильство, булінг та порушення приватності.

Нехтування — недбале ставлення до забезпечення базових потреб дитини, а також нездатність надати підтримку постраждалим або належно реагувати на випадки насильства.

Персональні дані — відомості, що дозволяють ідентифікувати фізичну особу, включаючи зображення, тексти та інші матеріали.

Порушення права на недоторканність приватного життя — незаконне втручання в особисте життя дитини або молодої особи, зокрема розголошення інформації без підстав, стеження, контроль кореспонденції, за винятком випадків, необхідних для безпеки та в інтересах дитини.

Сексуальне насильство — будь-які сексуальні дії, примус, домагання, експлуатація або спроби таких дій, включаючи онлайн-формати. Будь-які сексуальні дії між дитиною та особами, що працюють для, на або від імені Організації, вважаються сексуальним насильством.

Фізичне насильство — заподіяння фізичної шкоди, включаючи тілесні покарання, які суворо заборонені, а також шкідливі традиційні практики.

Фінансове насильство — крадіжка, розтрата або нецільове використання грошових коштів дітей та молоді.